754/06

Den 28. august 2006 blev i sag nr. 67.935:

xxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har gruppelivsforsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i AP Pension, klager over, at selskabet har annulleret erhvervsevnetabsdækningen med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet og som konsekvens heraf har afvist at udbetale invalidesummen.

Selskabet har annulleret erhvervsevnetabsdækningen med henvisning til, at klageren afgav urigtige helbredsoplysninger i forbindelse med forsikringens tegning i 1997, og at han ville have fået afslag på tegning af gruppelivsforsikringen med invalidesum, såfremt de rigtige helbredsoplysninger havde foreligget.

På tegningstidspunktet var gruppelivsforsikringen placeret i Forenede Gruppeliv.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1952, i forbindelse med begæringen om optagelse i gruppeordningen udfyldte og underskrev en helbredserklæring. Af den af klageren den 20/5 1997 udfyldte og underskrevne erklæring fremgår bl.a.:

"

Har du inden for de sidste 3 år været undersøgt/behandlet af læge, kiropraktor, fysioterapeut eller anden behandler, fået foretaget laboratorieundersøgelse eller været indlagt/undersøgt på sygehus, ambulatorium e.l.? Nej ☐ Ja ☒	Hvor? For hvad? Hvornår? Hvor længe? Evt. følger? Læge E. M-M. +I.R. har i 95 undersøgt mig for smerter i musklerne, og fandt ud af at dette skyldtes overbelastning fra stigemontering, men også psykisk belastning ved tidsmæssige pressede opgaver.

Har du nogensinde været syg eller sygemeldt i længere tid end 1 md.? Nej ☐ Ja ☒	Hvilken lidelse? Hvornår? Hvor længe? Kraniebrud 1957, Aa.sygehus, 8 mdr. Depression 1988, Aa. 6 mdr. Muskelsmerter 1995, Aa. 2½ mdr.
Er du for tiden fuldstændig rask og arbejdsdygtig? Nej ☐ Ja ☒	Anfør i benægtende fald sygdom

"

Efterfølgende anmodede selskabet klageren om at udfylde et spørgeskema vedrørende ledgener og -skader samt et spørgeskema vedrørende nervøse og psykiske sygdomme. Af sidstnævnte spørgeskema, som klageren udfyldte og underskrev den 7/7 1997, fremgår bl.a.:

"

1. Har De haft nervøs og/eller psykisk sygdom?	Nej ☐ Ja ☒	Hvis JA: Hvor ofte? 1988/89 Hvornår første gang? 1988 Hvornår sidste gang? 1989 Hvor længe hver gang? 1 år
2. Hvad er sygdommens navn?	Nej ☐ Ja ☒	Depression
3. Har De været indlagt, undersøgt eller ambulant behandlet på sygehus, klinik eller lignende pga. sygdommen?	Nej ☐ Ja ☒	Hvis JA: Hvor? Aa. psyk. sygehus Hvornår? Jan. 1989 Hvilken behandling blev givet? Ro og hvile - (ingen medicin)
4. Er De blevet behandlet for sygdommen hos Deres egen læge eller speciallæge?	Nej ☐ Ja ☒	Hvis JA: Hvilken læge? S.M. Hvornår? 1988 Hvilken behandling blev givet? Marplan tabletter + samtaler
5. Får De eller har De fået medicin for Deres sygdom?	Nej ☐ Ja ☒	Hvis JA: Hvilken? Marplan I hvilke perioder? 1988

"

Forsikringen blev herefter antaget på normale vilkår.

Klageren blev i 2005 visiteret til fleksjob, hvorfor han ansøgte om udbetaling af invalidesummen. Til brug for sagens behandling indhentede selskabet diverse lægelige oplysninger.

Af journalnotat af 23/6 1982 fra Aa. sygehus fremgår bl.a.:

"I 6-års alderen pådrog pt. sig kraniefraktur svær hjernecontusion. Var indlagt neurokir. afd. Å., hvor man foretog plastisk operation p.g.a. stor kraniedefekt i hø. frontalregion. Gik de følgende år til kontrol i Å. I barndommen en del adfærdsforstyrrelser, men som voksen har han været fuldstændig symptomfri. Gennem 1 års tid er pt. blevet gradvis koncentrations- og indprentningssvækket, rastløs, irritabel samt fået læseforstyrrelser af astenopisk type. Føler sig træt med uoverkommeligheds følelse og nedsat libido.

Objektivt:

frembyder han intet udover påfaldende livlige dybe reflekser på underekstremiteterne, patellareflekser kan udløses fra hele titia. Det drejer sig sandsynligvis om følger efter det svære traume i barndommen, CT-scanning må afgøre om der er atrofi. Yderligere har pt. været kraftigt disponeret for 3-dobbelt salmiakspiritus det sidste 1½ år."

I lægebrev af 21/3 1988 fra speciallæge i neuromedicin, A.S., hedder det bl.a.:

"35-årig mand henvender sig pga. hovedpine.

Tidligere sygehistorie:

5 år gammel udsat for UT med hjernekontusion, og han siger, at han næsten har været indl. på neurokir. afd. i Å. hele sin barndom, bl.a. blev der indsat en plastikplade i hø. frontalregion, og den har forskubbet sig, hvor hen er blevet reopereret."

Af henvisningsskrivelse af 18/9 1995 fra læge E.M.-M.til speciallæge M.K. fremgår bl.a.:

"Jeg har i dag henvist P.M.-P. … til neurologisk undersøgelse på baggrund af anbefaling fra psykolog K.P., hvor han går til samtaleterapi på grund af en række komplicerede personlige problemer.

Han har en lang forhistorie med psykologiske og neurologiske symptomer startende med en ulykke som 6 årig, hvor han mistede en stor del af højre frontallap. Efterforløbet var kompliceret, han fortæller selv, at han næsten var indlagt på neurokirurgisk afdeling hele sin barndom. Var i 1982 indlagt på neuromedicinsk afdeling i Å., hvor en CT-scanning viste følger efter hjernecontusion samt stor resectionscavitet frontalt på højre side med kommunikation til højre forhorn. Let cortical og central atrofi. Neuropsykologisk testning viste ingen sikre tegn på cerebral dysfunktion.

…

Siden juni -95 Fontexbehandlet på grund af depressive symptomer: Initiativløshed, rastløshed, indre uro, irritabilitet og trætbarhed. Behandlingen har haft nogen effekt, men han blev afskediget, da han meldte sig på sin arbejdsplads primo september og det har medført opblussen af hans mange ukarakteristiske somatiske symptomer."

I lægebrev af 4/10 1995 fra speciallæge i neurologi, overlæge M.K., til læge E.M.-M. hedder det bl.a.:

"**Problemstilling**: Smerter springende i kroppen siden feb. måned 1995.

Pt. er i forløb hos psykolog K.P., der mener, at sm., hvis jeg forstår det rigtigt, er organisk betingede på trods af, at pt. har haft psykiske nedture specielt efter, at han fik økonomisk nedtur efter ophør med … virksomhed.
Pt. er også ud. hos fysiurg I.A., der taler om arthralgier og almen sygdomsfølelse.

Der er ikke disp. til neurologisk lidelse i familien. En bror har dog bindevævssygdom.
Pt. har som barn været udsat for automobiluheld og fik en craniefractur, og der er indsat protesemateriale. Pt. har i efterforløbet lidt meget af hovedpine og har haft hukommelsesproblemer og har ikke kunnet fuldføre nogen uddannelse. Pt. skal have været bevidstløs i tyve dage, og ulykken fandt sted i 5-6 års alderen. Hovedpinen er siden svundet, og pt. har ellers været rask livet igennem.

Medicin: Fontex, som pt. har det bedre på.

…

Konklusion: der er ved neurologisk undersøgelse intet abnormt påvist.
Pt. har haft ledsmerter, og det kan have været belastningssmerter i relation til pt.s udstillingsarbejde. Nu er de svundet betydeligt. Jeg mener faktisk, at man bedst opfatter pt.s symptomer som led i ukarakteristiske ledsmerter forværret og bragt i focus i relation til depressiv lidelse, som nu er bedret ved den givne medikamentelle behandling med Fontex.
Pt. er nu sund og rask og arbejdsfør, hvad angår bevægeapparatet og neurologi. Dette oplyses pt. om og afsluttes her."

5. 67.935

Af journaludskrift fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"18-06-02. Samtale med psykolog K.K., der har gennemgået hele hans livsforløb siden trafikuheldet i 6 års alderen med svær hjernecontusion.

Han har haft vanskeligheder i skolen, modtaget særundervisning, har siden fundet nogle særinteresser, som han har dyrket op, og med baggrund heri startet projecter, der adskillige gange har vist sig at være for store, så han har mistet overblikket og er 'gået ned' med depressive symptomer. Depressionen er så gået over med eller uden behandling, og han er startet på et nyt projeckt, der igen har vist sig uoverskueligt for ham. Alt kan neurologisk relateres til en højresidig frontalskade, hvor han netop har et substanstab i sin hjerne.

Psykologen anbefaler, at han søges beskæftiget inden for relativt simple funktioner, hvor han kan bevare sig overblik, og helst undgå at slå større brød op end han kan bage."

På baggrund af de indhentede oplysninger afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 4/10 2005. I skrivelsen hedder det bl.a.:

"Det fremgår af bilagene, at du har følger efter kraniebrud i 1957, der har givet vedvarende problemer med blandt andet indlæringsvanskeligheder og depressioner i 1982 til 1984, 1987 til 1993 og i 1994 til 1999. Det oplyste du os ikke i helbredserklæringen, da du fik pensionsordningen i maj 1997.

…

Vi har vurderet ansøgningsvilkårene med de nye oplysninger, og kan oplyse, at forsikringen ikke var blevet oprettet med dækning ved invaliditet, hvis vi havde kendt de korrekte oplysninger fra starten.

AP Pension gør reglerne om urigtige oplysninger gældende. Vi annullerer som nævnt invalidesummen, mens dækningen ved dødsfald fortsætter uændret med en sum på 776.000 kr. og den del af dine præmier der vedrører invalidesummen bliver returneret … med fradrag af omkostninger."

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, hvorfor sagen blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har påstået selskabet tilpligtet at anerkende, at han er berettiget til udbetaling af invalidesummen. Til støtte herfor har klageren i klageskrivelse af 16/10 2005 bl.a. anført:

"1997 udfyldes en helbredserklæring til AP Pension

Heri fortælles om de 3 væsentlige 'skader/sygeforløb' med efterfølgende sygemelding, som jeg har været igennem:

1. 1957 Kraniebrud med længerevarende hospitalsindlæggelse
2. 1988 Depression efter en personlig konkurs med efterfølgende indlæggelse på Psykiatrisk hospital i Aa.
3. 1995 Led- og muskelsmerter med sygemelding til min arbejdsgiver…

Indimellem har jeg utallige gange haft hovedpine, men har *altid* klaret mig med håndkøbsmedicin, - (bortset fra da 'Gelonida' var receptpligtig).

Nogle gange har jeg haft psykiske nedture, men har dog passet mine job. Jeg har fået 'milde' piller mod dette - indtil 1988, hvor jeg i en periode fik 'Marplan'. Ellers har jeg selv betalt for at gå hos en psykolog hvor samtaler kunne hjælpe mig over mine nedture.

At AP Pension nu skriver at der er sygdom i 1982-84, må bero på en misforståelse, idet sagen er den, at der var store familiemæssige uoverensstemmelser. Jeg havde startet en … handel som min kone og jeg skulle drive sammen. Ustandselig var der indblanding fra dels min fars side, idet han var håndværker og forretningsmand og derfor mente at vide alting bedre end os. Han blandede sig i tide og utide, hvilket gav mig 'hovedpineanfald' så jeg ikke kunne passe mine daglige gøremål i butikken. Samtidig var der indblanding fra de 'kunstnere', hvis værker jeg havde i kommission! - og ikke mindst haltede økonomien hvilket også gav interne gniderier mellem min kone og jeg. Jeg blev henvist til en psykiater, men han og jeg var ikke på 'bølgelængde' - hvorfor jeg betalte for at gå hos en psykolog. Psykologen foreslog at jeg helt holdt mig fra

min egen forretning, og derfor var det sådan at min far faktisk passede forretningen gennem et år.
At udlægge disse familiestridigheder som en sygdom er vel lige voldsomt nok. - Derfor nævnte jeg intet om det i ansøgningsskemaet til AP Pension.

AP Pension påpeger at jeg som ung har haft indlæringsvanskeligheder.
Dette er korrekt. Som skoleelev havde jeg meget svært ved at lære nyt - især sprog. Trods dette har jeg jo klaret mig - ofte oven i købet i gode stillinger. At jeg har haft svært ved at lære er jo ikke det samme som en sygdom! Det har bare taget længere tid for mig at lære en given mængde på samme tid som andre børn. Derfor blev ansat privatlærer til at undervise mig.
Derfor nævnte jeg intet om indlæringsvanskelighederne i ansøgningsskemaet til AP Pension.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på at de psykiske problemer som har plaget mig - ALTID har været udløst af har været udløst af YDRE faktorer."

Selskabet har ved skrivelse af 12/1 2006 til nævnet fastholdt sin afgørelse.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 1. INDTRÆDELSE**

Optagelse i gruppelivsforsikringen er betinget af, at AP Pension kan antage gruppelivsforsikringen på normale vilkår.

…

Har den forsikrede ved tegningen eller senere givet urigtige eller ufuldstændige oplysninger, er retsvirkningerne som beskrevet i Forsikringsaftalelovens §§ 4-10.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har afgivet urigtige oplysninger i forbindelse med forsikringens tegning ved bl.a. ikke at oplyse om sine mangeårige

psykiske problemer, herunder navnlig at han fra 1995 blev medikamentelt behandlet med Fontex.

Nævnet må lægge til grund, at klageren ville have fået afslag på tegning af invalidesumsdækningen, såfremt de rigtige oplysninger havde foreligget på tegningstidspunktet i 1997. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet i medfør af forsikringsaftalelovens § 6 har ophævet forsikringsdækningen som sket og som konsekvens heraf har afvist at udbetale forsikringssummen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand